

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 19. oktober 2009
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2009-150-1291
Dok.: ANS43470

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1095 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. august 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Brian Mikkelsen

/

Barbara Bertelsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1095 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”I forlængelse af svar på spørgsmål REU alm. del - 539 og 540 bedes ministeren oplyse, hvornår samarbejdet mellem politiet, de sociale myndigheder og social- og behandlingspsykiatrien vil være fuldt etableret, jf. lov nr. 114 af 16. februar 2009, og vil ministeren redegøre for status for udviklingen af dette samarbejde. Endvidere bedes ministeren kommentere artiklen "Psykisk syg får lov at terrorisere: Han slår os ihjel en dag" fra Ekstra Bladet den 3. juli 2009 og i den forbindelse oplyse, hvilke initiativer ministeren vil tage for at hindre situationer som den beskrevne, herunder om ministeren vil tage initiativer for at ændre reglerne for frihedsberøvelse.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelser fra Rigspolitiet og Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, hvortil jeg kan henholde mig.

Rigspolitiet har oplyst:

”Formålet med det tværsektorielle PSP-samarbejde er at sikre et forum, hvor myndighederne kan drøfte og koordinere deres indsats i forhold til socialt udsatte personer med henblik på, at disse personer hjælpes på den rigtige måde, og at forebygge, at de pågældende personer udvikler eller fortsætter en kriminel adfærd.

PSP-samarbejdet kan således anvendes til at drøfte handlemulighederne i forhold til borgere, der f.eks. ikke ønsker at blive indlagt, så de enkelte myndigheders indsats ikke bliver forgæves. PSP-samarbejdet kan endvidere bruges til at drøfte indsatsen over for personer, der f.eks. ved truende eller voldelig adfærd er blevet nægtet adgang til socialforvaltningen, behandlingssteder eller hjemløseinstitutioner, således at der kræves en særlig indsats fra myndighedernes side for at etablere kontakt til de pågældende.

Det kan oplyses, at Rigspolitiet ved rundskrivelse af 18. marts 2009 anmodede landets politikredse om at tage initiativ til lokalt at etablere et PSP-samarbejde. Af rundskrivelsen fremgår det endvidere, at Rigspolitiet med henblik på at sikre, at PSP-samarbejdet bliver en del af politikredsens forebyggende indsats, løbende vil følge op på politikredsens arbejde på området og således i efteråret 2009 vil anmode politikredsene om inden årsskiftet at underrette om status på området.

Rigspolitiet er bekendt med, at samtlige politikredse på lokalt plan er i gang med at etablere PSP-samarbejde.

Det skal i øvrigt bemærkes, at Justitsministeriet har udarbejdet vejledning af 10. juli 2009 om politiets samarbejde med de sociale myndigheder og psykiatrien som led i indsatsen over for socialt udsatte personer (PSP-samarbejdet) og om videregivelse af oplysninger i forbindelse med samarbejdet.

Hertil kommer, at Rigspolitiet i samarbejde med Det Kriminalpræventive Råd, Kriminalforsorgen, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner er ved at færdiggøre en inspirationspjece omkring PSP-samarbejdet.

Rigspolitiet har indhentet en udtalelse fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi vedrørende den i spørgsmålet nævnte artikel fra Ekstra Bladet.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har oplyst, at den person, der omtales i artiklen, er lokalpolitiet i politikredsen bekendt, og at der igennem en årrække har været flere episoder med den pågældende, hvor han har skabt utryghed i nabolaget, og hvor politiet har været involveret.

For så vidt angår den episode, der omtales i artiklen, hvor politiet i maj måned i år skød personen i benet, har Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi oplyst, at sagen behandles hos Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydsjælland, Lolland og Falster, og at man derfor ikke kan gå nærmere ind i omstændighederne vedrørende denne episode.

For så vidt angår de øvrige episoder er det Sydsjællands og Lolland-Falsters Politis vurdering, at disse er blevet behandlet i overensstemmelse med sædvanlig praksis. Det er således oplyst, at politiet i almindelighed har kunnet tale personen til ro uden anvendelse af magt.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har endelig oplyst, at man har afholdt møder i kredsrådet og i samtlige lokalråd om etableringen af et mere formelt samarbejde mellem politi, socialvæsen og psykiatri (PSP-samarbejdet) med henblik på at kunne følge nøjere med i, hvad der sker med de psykisk syge personer, der ikke kan tvangsindlægges, og for dermed at kunne hjælpe den syge og dennes omgivelser bedst muligt.”

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har oplyst:

”Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse kan ikke udtale sig om den konkrete sag, men kan generelt om reglerne på området oplyse følgende:

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse skal indledningsvis henvide til ministeriets bidrag til justitsministerens besvarelse af spm. 539 fra Retsudvalget, hvoraf det fremgår, under hvilke betingelser en person kan tvangsindlægges på en psykiatrisk afdeling. De samme betingelser gælder, såfremt en patient begærer sig udskrevet og tvangstilbageholdes.

Det fremgår også af ministeriets bidrag, hvem der har pligt til at tilkalde læge, såfremt en person, der må antages at være sindssyg, ikke selv søger den fornødne behandling.

Med hensyn til tvangsbehandling fremgår det af psykiatrilovens § 12, at dette indgreb alene kan anvendes over for personer, der opfylder betingelserne for tvangstilbageholdelse.

Psykisk syge personer kan således ikke tvangsindlægges, tvangstilbageholdes og tvangsbehandles, hvis de ikke er sindssyge (psykotiske) og opfylder psykiatrilovens øvrige betingelser for frihedsberøvelse. Det vil sige, at for eksempel en borgers boligforhold ikke kan begrunde hverken tvangsindlæggelse eller tvangsbehandling.

Med hensyn til opfølgning efter udskrivning fra psykiatrisk afdeling fremgår det af psykiatrilovens kapitel 4 a, at overlægen har ansvaret for, at der indgås en udskrivningsaftale med patienten, hvis overlægen antager, at patienten efter udskrivning ikke selv søger den behandling, herunder de sociale tilbud, der er nødvendige for patientens helbred. Hvis patienten ikke vil medvirke til indgåelse af en udskrivningsaftale, har overlægen ansvaret for, at den psykiatriske afdeling i samarbejde med de relevante myndigheder, privatpraktiserende sundhedspersoner, m.fl. udarbejder en koordinationsplan for de behandlingsmæssige og sociale tilbud til patienten.

Udskrivningsaftaler og koordinationsplaner kan ikke gennemtvinges over for patienten, men de fastlægger et ansvar til at følge en patient efter udskrivning. Den ansvarlige myndighed eller person forudsættes at kontakte patienten, hvis vedkommende ikke møder som aftalt, med henblik på at motivere den pågældende til at overholde den indgåede aftale. Såfremt patienten ikke kan motiveres til at overholde den indgåede aftale, forudsættes det, at der om nødvendigt tilkaldes en læge med henblik på vurdering af behovet for indlæggelse på psykiatrisk afdeling, herunder en vurdering af, om kriterierne for tvangsindlæggelse er opfyldt.

Målgruppen for udskrivningsaftaler og koordinationsplaner er patienter, der igen og igen indlægges i psykotisk tilstand, fordi de efter udskrivning ophører med at tage den nødvendige medicin. Der er tale om patienter med alvorlig sindslidelse og sociale problemer, der udsættes for betydelig helbredsforringelse ved ikke at modtage nogen form for behandlingsmæssig eller social støtte.

Ministeren for sundhed og forebyggelse har bedt Sundhedsstyrelsen om at undersøge anvendelsen af tvang i Danmark og i sammenlignelige lande med henblik på at vurdere, om der er behov for andre tvangsmæssige tiltag efter psykiatriloven end de nuværende. Undersøgelsen forventes at foreligge i efteråret 2009.

Derudover undersøger ministeren for sundhed og forebyggelse mulighederne for at skabe adgang til at kunne fastholde de sværest psykisk syge patienter i den nødvendige behandling efter udskrivning med henblik på at forebygge forværring af sygdommen og gentagne tvangsindlæggelser.

Der henvises i øvrigt til Indenrigs- og Socialministeriet i forhold til kommuners muligheder for at gribe ind i de i artiklen beskrevne tilfælde.”

Der kan i øvrigt henvises til besvarelsen af 29. april 2009 af spørgsmål nr. 539 og 540 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.